

PRIM MINISTRU

548
16042019
178/24.4.2019

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 69 din 16 aprilie 2010 a responsabilității fiscal-bugetare*, inițiată de domnul senator ALDE Daniel-Cătălin Zamfir (Bp.7/2019).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea *Legii responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, cu modificările ulterioare*, în sensul extinderii restricțiilor nominalizării pentru a face parte din Consiliul fiscal și pentru persoanele care, cu 4 ani înainte, au deținut o funcție de conducere în cadrul unei instituții financiar-bancare și nebancare.

De asemenea, se propune ca pe perioada mandatului, membrii Consiliului fiscal să nu poată să fie membri în consiliile de administrație, directori executivi, cenzori sau auditori ai instituțiilor financiar bancare și nebancare.

II. Observații

1. În ceea ce privește soluțiile propuse în cuprinsul inițiativei legislative, precizăm faptul că, în măsura în care, la data intrării în vigoare a prezentei inițiative sunt afectate raporturi sau situații juridice născute sub vechea reglementare, dar care nu și-au produs în întregime efectele până la data intrării în vigoare a noii reglementări, ar fi necesară reglementarea unor soluții pentru aceste situații sub forma unor dispoziții tranzitorii - a se vedea în acest sens art¹. 26 și art². 54 din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

Astfel, se va avea în vedere respectarea *principiului neretroactivității legii* în sensul în care reglementările propuse nu pot să vizeze *facta praeterita*, respectiv drepturi născute și stinse înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi o extindere a aplicării dispozițiilor acestei legi asupra acestor situații ar echivala cu o negare a *principiului neretroactivității legii* civile, consacrat de art. 15 alin. (2) din *Constituția României, republicată*³.

În acest context, avem în vedere situația actualilor membri ai Consiliului Fiscal, care potrivit art. 55 alin. (1) din *Legea nr. 69/2010*⁴ sunt numiți prin hotărâre de către Parlament, pentru o perioadă de 9 ani.

Mai mult decât atât, arătăm că potrivit art. 58 alin. (1) lit. c) din legea menționată⁵, calitatea de membru a Consiliului Fiscal încetează inclusiv la stabilirea stării de incompatibilitate în conformitate cu prevederile art⁶. 55 alin. (6).

¹ Proiectul de act normativ trebuie să cuprindă soluții legislative pentru situații tranzitorii, în cazul în care prin noua reglementare sunt afectate raporturi sau situații juridice născute sub vechea reglementare, dar care nu și-au produs în întregime efectele până la data intrării în vigoare a noii reglementări. De asemenea, proiectul trebuie să cuprindă, dacă este cazul, măsuri legislative privind soluționarea conflictului între acte normative de categorii diferite, cu respectarea principiului ierarhiei actelor normative.

² (1) Dispozițiile tranzitorii cuprind măsurile ce se instituie cu privire la derularea raporturilor juridice născute în temeiul vechii reglementări care urmează să fie înlocuite de noul act normativ.

(2) Dispozițiile tranzitorii trebuie să asigure, pe o perioadă determinată, corelarea celor două reglementări, astfel încât punerea în aplicare a noului act normativ să decurgă firesc și să evite retroactivitatea acestuia sau conflictul între norme succesive.

³ (1) Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

(2) Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.

⁴ Membrii Consiliului fiscal sunt numiți prin hotărâre de către Parlament, pentru o perioadă de 9 ani. Membrii Consiliului fiscal nu pot fi realesi la finalizarea mandatului. Dacă mandatul unui membru al Consiliului fiscal a încetat după o perioadă de 3 ani, acesta poate fi reales o singură dată.

⁵ (1) Calitatea de membru al Consiliului fiscal încetează în următoarele situații: (...)

c) prin revocare de către plenul Parlamentului, în următoarele situații:

- la stabilirea stării de incompatibilitate în conformitate cu prevederile art. 55 alin. (6);

- când împotriva unui membru al Consiliului fiscal a fost pronunțată o condamnare penală cu pedeapsă privativă de libertate, rămasă definitivă;

⁶ (6) Pe perioada mandatului, membrii Consiliului fiscal:

a) nu pot accepta o funcție de demnitate publică în cadrul Guvernului sau o funcție asimilată și nu pot deveni membri ai Parlamentului României ori ai Parlamentului European sau deține o funcție de conducere în cadrul unui partid politic;

b) nu pot fi soți și nici rude ori afini, până la gradul al doilea inclusiv, cu persoane care dețin o funcție în cadrul Guvernului sau o funcție asimilată, au calitatea de membru al Parlamentului României ori al Parlamentului European sau dețin o funcție de conducere în cadrul unui partid politic;

c) nu pot fi funcționari publici;

d) nu pot fi membri în consiliile de administrație, directori executivi, cenzori sau auditori ai companiilor naționale sau societăților cu capital majoritar de stat;

De asemenea, precizăm că în practica instanței de contencios constituțional⁷, cu referire expresă la aplicarea *principiului neretroactivității* în privința mandatelor legale, s-a statuat faptul că „*legiutorul este liber să redimensioneze, printr-o lege nouă, durata mandatelor funcțiilor de conducere în alt fel decât legea în vigoare, dar numai pentru viitor, nu și pentru mandatele în curs, altfel ar însemna să nesocotească regula neretroactivității legii, care este normă de nivel constituțional, prevăzută în art. 15 alin. (2) din Legea fundamentală*”.

În același sens, în cuprinsul *Deciziei nr. 61/2007*⁸, Curtea Constituțională a stabilit faptul că „*în condițiile în care legea își propune să modifice statutul dobândit la data începerii mandatului, prin instituirea unui caz nou de încetare a acestuia, legea devine retroactivă. Art. 15 alin. (2) din Constituție consacră principiul neretroactivității legii, în sensul că o lege odată adoptată de Parlament va putea produce efecte juridice numai pentru viitor. Așadar, este neconstituțional, în sensul încălcării art. 15 alin. (2) din Legea fundamentală, ca printr-o normă legală să fie sancționat un comportament manifestat anterior intrării în vigoare a acelei norme*”.

2. Referitor la conținutul *Expunerii de motive*, precizăm că acesta nu a fost elaborat cu respectarea cerințelor prevăzute de *Legea nr. 24/2000*.

Astfel, potrivit dispozițiilor art.⁹ 6 alin. (1) și ale art.¹⁰ 31 alin. (1) instrumentul de prezentare și motivare trebuie să includă cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, impactul socioeconomic, impactul asupra sistemului juridic, consultările derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ, organizațiile și specialiștii consultați, precum și activitățile de informare publică.

⁷ Decizia Curții Constituționale nr. 375/2005 referitoare la sesizările de neconstituționalitate a Legii privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente;

⁸ referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) și (3) din Legea nr. 249/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

⁹ Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

¹⁰ (1) Instrumentul de prezentare și motivare include conținutul evaluării impactului actelor normative, cuprinzând următoarele secțiuni:

a) motivul emiterii actului normativ - cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare; principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi; concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare, evaluărilor statistice; referirile la documente de politici publice sau la actul normativ pentru a căror implementare este elaborat respectivul proiect. Pentru ordonanțele de urgență vor fi prezentate distinct elementele obiective ale situației extraordinare care impune reglementarea imediată, nefiind suficientă utilizarea procedurii parlamentare de urgență, precum și eventualele consecințe care s-ar produce în lipsa luării măsurilor legislative propuse;

b) impactul socioeconomic - efectele asupra mediului macroeconomic, de afaceri, social și asupra mediului înconjurător, inclusiv evaluarea costurilor și beneficiilor;

c) impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri;

d) impactul asupra sistemului juridic - implicațiile pe care noua reglementare le are asupra legislației în vigoare; compatibilitatea cu reglementările comunitare în materie, determinarea exactă a acestora și, dacă este cazul, măsurile viitoare de armonizare care se impun; deciziile Curții de Justiție a Uniunii Europene și alte documente relevante pentru transpunerea sau implementarea prevederilor legale respective; implicațiile asupra legislației interne, în cazul ratificării sau aprobării unor tratate ori acorduri internaționale, precum și măsurile de adaptare necesare; preocupările în materie de armonizare legislativă;

e) consultările derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ, organizațiile și specialiștii consultați, esența recomandărilor primite;

f) activitățile de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ;

g) măsurile de implementare - modificările instituționale și funcționale la nivelul administrației publice centrale și locale.

3. Totodată, semnalăm faptul că intervenția legislativă asupra *Legii nr. 69/2010* vizează exclusiv completarea acesteia ca și eveniment legislativ (art. 60 din *Legea nr. 24/2000, republicată*) nu și modificarea.

În acest context, precizăm că se impune revizuirea titlului prezentei inițiative legislative precum și a articolului unic, astfel încât acestea să facă referire exclusiv la completarea *Legii nr. 69/2010*.

4. Având în vedere prevederile *Legii nr. 69/2010*, în care se face referire la Consiliul Fiscal, ca fiind o autoritate independentă¹¹ care își propune să sprijine activitatea Guvernului și a Parlamentului în cadrul procesului de elaborare și derulare a politicilor fiscal-bugetare și să promoveze transparența și sustenabilitatea finanțelor publice, considerăm că Parlamentul este autoritatea legislativă în măsură să aprecieze asupra oportunității aprobării sau respingerii acestei inițiative legislative.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere obiectul de reglementare, **Parlamentul va decide asupra oportunității adoptării acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Viorica DĂNCILĂ
PRIM-MINISTRU

Domnului senator Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului

¹¹ Consiliul fiscal este o autoritate independentă, compusă din 5 membri cu experiență în domeniul politicilor macroeconomice și bugetare, care va sprijini activitatea Guvernului și a Parlamentului în cadrul procesului de elaborare și derulare a politicilor fiscal-bugetare, pentru a asigura calitatea prognozelor macroeconomice care stau la baza proiectelor bugetare și a politicilor fiscal-bugetare pe termen mediu și lung. Membrii Consiliului fiscal își exercită mandatul potrivit legii și nu vor solicita sau primi instrucțiuni de la autoritățile publice ori de la orice altă instituție sau autoritate.